

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

325

Vragen van de leden **Ten Broeke** (VVD) en **Karabulut** (SP) aan de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat Noord-Koreaanse dwangarbeiders in Europa zouden hebben gewerkt aan de bouw van een Deens marineschip* (ingezonden 28 september 2017).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 27 oktober 2017).

Vraag 1

Kunt u zich herinneren dat u op 31 mei 2017 gevraagd is of Noord-Koreaanse dwangarbeiders – al dan niet onder dwang – hebben gewerkt aan NAVO-schepen en, indien het geval, hoe dit mogelijk was gezien de enorme veiligheidsrisico's?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met het bericht «North Koreans were involved in construction of new Danish Navy vessel, report says»?²

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3, 4, 5

Kunt u nu wel antwoorden of dan wel bevestigen dat Noord-Koreaanse dwangarbeiders weliswaar niet hebben meegewerkt aan de bouw van Nederlandse schepen, maar wel aan de bouw van een schip van een NAVO-bondgenoot?

Is er in uw ogen sprake van een veiligheidsrisico? Zijn er door de Deense regering reeds maatregelen genomen of aangescherpt om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen?

¹ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 2505

² <http://navaltoday.com/2017/09/26/north-koreans-involved-in-construction-of-new-danish-navy-vessel-report-says/>

Is deze kwestie reeds besproken in NAVO-verband? Zo nee, bent u voornemens om dit te agenderen?

Antwoord 3, 4, 5

De kwestie is niet in NAVO-verband besproken. De individuele NAVO-bondgenoten dragen de verantwoordelijkheid voor schepen die aan het Bondgenootschap beschikbaar worden gesteld, ook in relatie tot veiligheidsrisico's.

De Nederlandse ambassadeur in Kopenhagen heeft naar aanleiding van de berichtgeving navraag gedaan bij het Deense Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Ministerie van Defensie. De Deense regering kan nog niet bevestigen of ontkennen dat de inzet van Noord-Koreaanse arbeiders heeft plaatsgehad. De Deense Minister van Defensie zal op 9 november over de kwestie spreken met de Vaste Commissie voor Defensie van het Deense parlement.

De EU heeft onlangs maatregelen genomen tegen Noord-Koreaanse arbeiders binnen de EU. Deze maatregelen hebben de vorm van een verbod op verlenging van lopende werkvergunningen, bovenop het eveneens in de EU van kracht geworden verbod (ten gevolge van omzetting van VN-Veiligheidsraadsresolutie 2375 (2017)) op het afgeven van nieuwe werkvergunningen aan Noord-Koreaanse arbeiders. Wat Nederland betreft hebben deze maatregelen tot doel het aantal Noord-Koreaanse arbeiders in de EU tot nul te reduceren.